

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Фундамент професійної
діяльності педагога.

Організація, принципи та еволюція
системи фізичної культури.

Наука про загальні закони керування фізичним вдосконаленням.

Фундаментальні знання

Вивчає мету, завдання та принципи системи.

ТМФВ

Особиста творчість

Створює основу для особистої творчості дошкільного працівника та педагога у різноманітних формах.

Знання з теорії і методики — це не просто набір правил.
Це необхідна умова для творчого розв'язання завдань фізичної культури дітей.

Макросередовище та процеси: Базовий глосарій

Середовище

Фізична культура

Частина загальної культури;
сукупність матеріальних та
духовних цінностей суспільства для
фізичної досконалості.

Процес

Фізичне виховання

Організований педагогічний
процес удосконалення організму,
формування рухових вмінь та
навичок.

База знань

Фізкультурна освіта

Рівень знань з фізичного виховання,
рухових і гігієнічних вмінь.

Пік результату

Спорт

Спеціальна діяльність для
досягнення найвищих результатів у
змаганнях через фізичні вправи.

Від інструменту до ідеалу: Еволюція індивіда

Інструмент

Фізичні вправи: Відібрані рухи, рухові дії та ігри для вирішення завдань виховання.

Біологія

Фізичний розвиток: Зміна біологічних форм та функцій (маса, довжина тіла, об'єм грудної клітини).

Інструмент

Фізичні вправи: Відібрані рухи, рухові дії та ігри для вирішення завдань виховання.

Навички

Рухова підготовленість: Рівень умінь, навичок та якостей за вимогами спортивної класифікації.

Прикладність

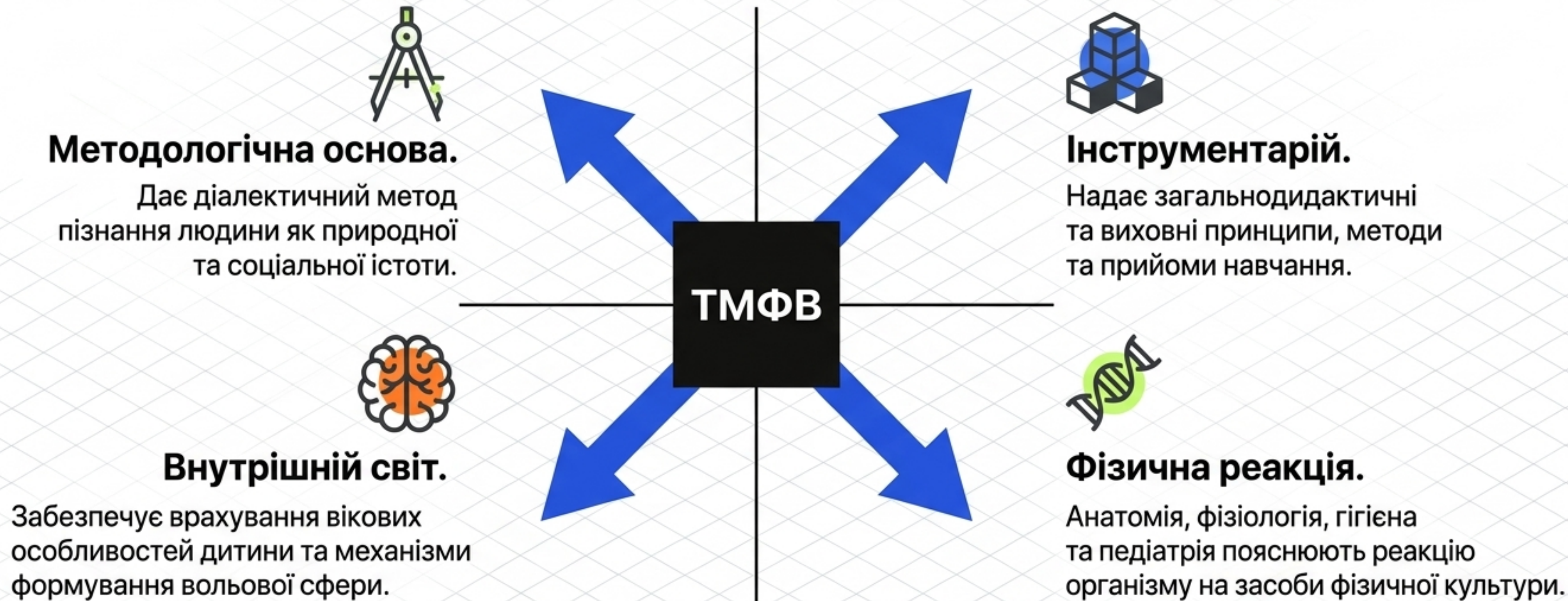
Фізична підготовка: Прикладна спрямованість щодо трудової діяльності (моряк, космонавт).

Ідеал

Фізична досконалість: Міцне здоров'я, гармонійний розвиток та готовність до життя, праці й захисту Батьківщини.

Міжпредметна архітектура: На чому базується наука?

Історичне коріння: Військово-фізична підготовка козаків

З давніх часів через постійні набіги загарбників виникла потреба у масовій обізнаності з військовим ремеслом з самого дитинства.

Навички

Плавання, верхова їзда, керування човном, володіння шаблею, списом, вогнепальною зброєю.

Якості

Сила, витривалість, швидкість, спритність.

Мораль

Сміливість, рішучість, настирливість.

Здоров'я

Ефективне використання народних засобів оздоровлення та загартування.

Інституціоналізація та розвиток (XIX - XX ст.)

1899

Створення спортивної організації «Сокіл» (Львів) — мета: фізичне удосконалення народу.

Mid 19th C

Роботи П.Ф. Лесгафта з анатомії та педагогіки (основи науки). Шкільна реформа після відміни кріпацтва.

1911

Скаутські гуртки на Галичині (відродження козацьких традицій) та Запорізькі ігрища товариства «Україна».

1923 & 1930

1923: Створена Вища рада з фізичної культури.
1930: Засновано перший в Україні інститут фізичної культури (Харків).

1931-1937

Затверджено комплекс ГПО та завершено Єдину спортивну класифікацію.

1940 & 1967

Перші навчальні посібники (1940 - ред. І.М. Короновського, 1967 на Україні - ред. М.Е. Догадіна).

1952

Спортсмени України починають участь в Олімпійських іграх.

Головне призначення: Всебічно розвинена особистість

Мета суспільства, що базується
на трьох фундаментальних
ознаках:

Гармонійний розвиток

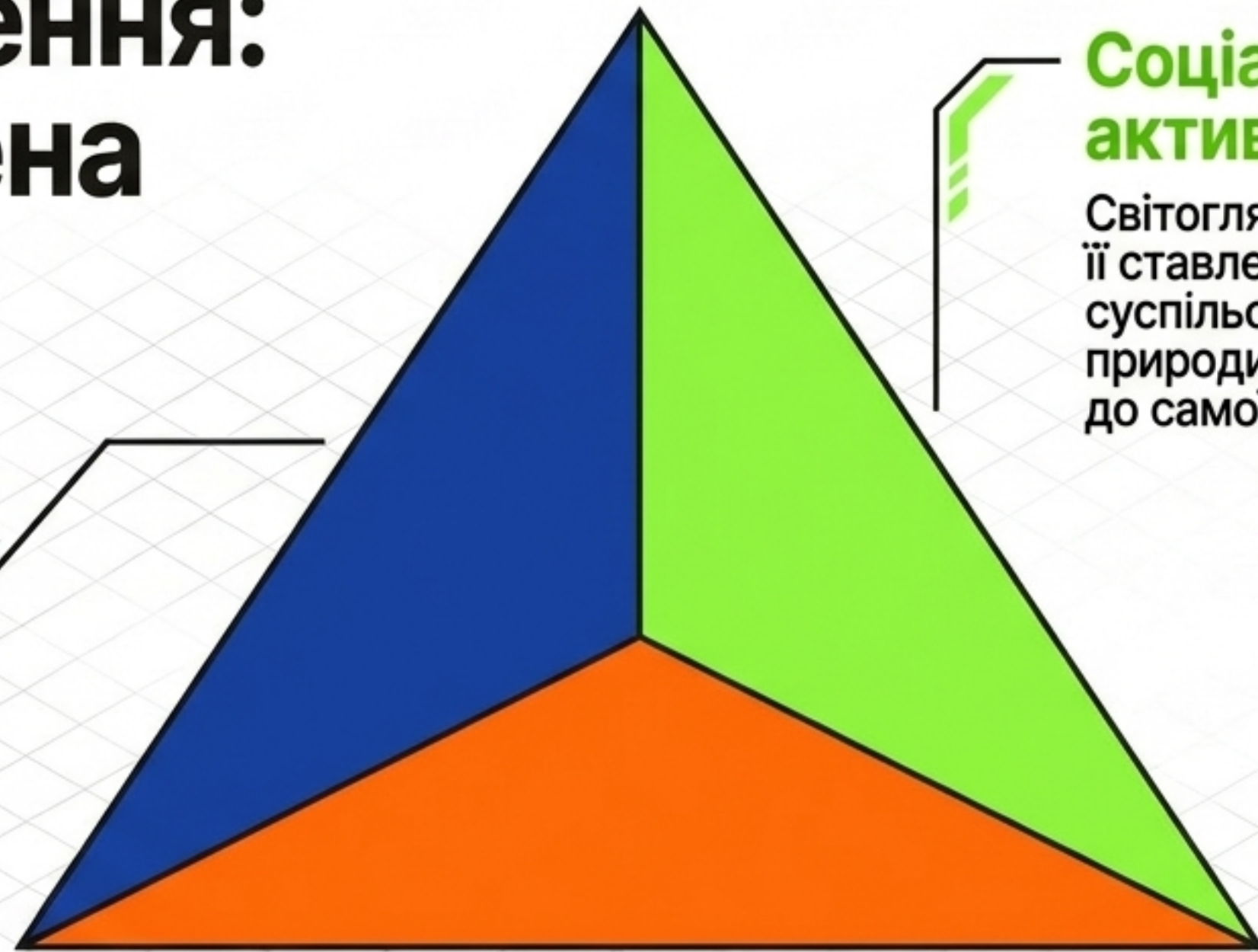
Досягнення оптимального
та взаємопов'язаного рівня
розумового, фізичного,
морального, трудового
та естетичного розвитку.

Готовність до дії

Обсяг знань, навичок, психофункціональна та фізична готовність
до високопродуктивної праці та захисту Батьківщини.

Соціальна активність

Світогляд людини,
її ставлення до
суспільства,
природи та
до самої себе.

Три базові принципи фізичного виховання

Саме цими положеннями керуються вихователі під час організації занять.

1 Принцип гармонійного розвитку

Єдність фізичних та психічних властивостей. Взаємозв'язок фізичного з розумовим, моральним та естетичним вихованням (закладено П.Ф. Лесгафтом, І.П. Павловим, О.В. Запорожцем).

2 Зв'язок з працею та військовою практикою

Ужиткова функція. Підготовка підростаючих поколінь до праці та виконання патріотичного обов'язку — захисту Батьківщини.

3 Оздоровча спрямованість

Обов'язковий лікарський та педагогічний контроль. Головна мета: збереження, покращення та зміцнення здоров'я людей.

Двоконтурна архітектура: Організаційні основи системи

Державна форма

Громадсько-самодіяльна форма

Матриця державної відповідальності

Розподіл ланок керівництва за міністерствами:

Міністерство освіти, молоді і спорту

Дитячі садки, загальноосвітні школи, школи-інтернати, вищі та середні спеціальні заклади, ПТУ.

Міністерство оборони

Військові частини та підрозділи, військові училища, інститути та академії.

Міністерство охорони здоров'я

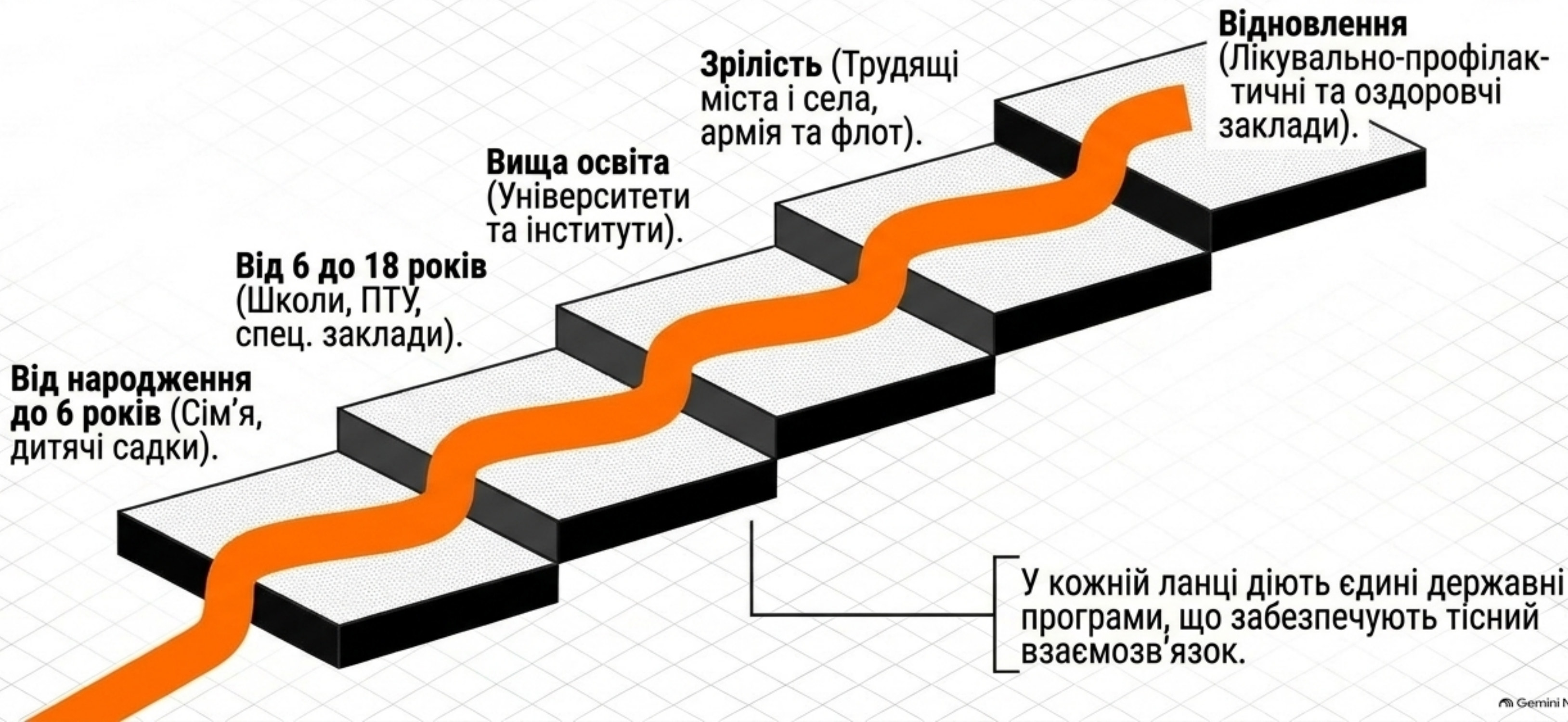
Лікувальні установи, поліклініки, лікарсько-фізкультурні диспансери, медичні заклади освіти.

Міністерство культури

Клуби, будинки та палаці культури, парки культури та відпочинку.

Принцип наступності: Безперервний життєвий цикл

Синтез: Більше, ніж просто рух

Теорія і методика фізичного виховання – це не ізольований набір вправ. Це історично загартована, науково обґрунтована та державно підтримана екосистема.

Від перших навичок виживання козаків до сучасної багаторівневої інфраструктури, її фінальна мета залишається незмінною – формування всебічно розвиненої особистості, готової до життя, праці та захисту.

Фізичне виховання – це фундамент стійкого суспільства.